

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. pettirvsta (72mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 h
za trikrat 9 h
za več ko trikrat 8 h
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne vrnejo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Vojska?

Ali bo vojska? To je tisto vprašanje, ki stoji sedaj v ospredju. Vse drugo stopa sedaj v ozadje. — Določnega odgovora na to usodno vprašanje danes še nihče ne more dati. Vendar se zamore toliko reči: **Velike, za Avstrijo nevarne vojske skoraj gotovo ne bo!** Edino, kar je mogoče, je vojska s Srbijo in Črno goro, t. j. z dvema malima državicama, ki imate skupaj približno toliko prebivalcev, kot ima Avstrija samih vojakov. Naravno je, da bosta mali dve državi, če pride do vojske, hitro premagani.

Toda tudi ta vojska bo zahtevala mnogih žrtev — človeških in denarnih. Gotovo število fantov in mož bo moralo v vojsko — marsikaterega ne bo več nazaj, marsikatera mati bo objokavala svojega nadbudnega sina, marsikatera žena postane vdova, otroci postanejo sirote...

In koliko denarja bo morala država potrositi za vojsko! Izračunalo se je, da bo vsak dan vojne veljal pet milijonov kron. Gotovo, naša država je denarno močna in bo te stroške prenesla, ne da bi se morala za to naložiti ljudstvu posebna bremena. Gotovo je pa tudi, da se bo v narodnem gospodarstvu poznalo, ako bi vojska dalje časa trajala.

Skratka: Vsak razsoden človek mora le žetiti, da do vojske ne pride.

Razsoden človek se pa mora tudi čuditi, kako je mogoče, da dve tako majhni državi kot Srbija in Črna gora sploh morete resno misliti na vojsko zoper mogočno Avstrijo?

To prihaja na eni strani od angleških in ruskih hujskarij — na drugi strani pa od neumnosti in brezvestnosti srbskih mogotcev ter žalibog nekaterih avstrijsko-slovanskih politikov.

Angleška je hujskala Rusijo — Rusija pa Srbijo. To je brezvestna in hudobna igra, ki utegne v svojih posledicah hudo udariti igralce same.

Srbski mogotci, ki imajo danes vladno nesrečnega srbskega naroda v rokah, pa slepijo ljudstvo, da bo Srbija s pomočjo Rusije premagala in uničila Avstrijo. Kako otroče in brezvestno je to! Rusija je danes za vojsko nesposobna, ker krvavi še iz tisoč ran, ki jih je prizadela japonsko-ruska vojska. Rusija Srbiji pomagati ne more in tudi ne misli.

A srbski mogotci slepijo ljudstvo tudi s trditvijo, da se bodo v slučaju vojske avstrijski Slovani spuntali zoper našega cesarja in prišli Srbom na pomoč! Kako hudobno in bedasto je to. Avstrijskim Slovanom niti v sanjah ne pride na um, da bi se spuntali zoper svojega dobrega in ljubljene vladarja. To vé pri nas vsak otrok.

Kako pa, da morejo Srbi take budalosti verovati? To prihaja od zlobnosti in neumnosti nekaterih slovanskih politikov in časopisov, ki so govorili in pisali tako, kakor da bi Srbi prav imeli, če prično vojsko zoper Avstrijo in kakor da bi res kdo pri nas mislil ali sploh v stanu bil pomagati Srbom.

Med te spadajo zlasti naši slovenski liberalci in njihovi časopisi. Nekateri liberalni časniki — med njimi osobito »Slovenski Narod« — že ves čas pišejo v prilog Srbije in proti Avstriji. Srbi doli v Belgradu so pa dosti otročji, da čenčarijam »Slovenskega Naroda« in podobnih listov verujejo. In tako dobivajo korajžo, napasti Avstrijo...

Korajžo delajo Srbom tudi taki govori, kakršnega je imel zadnjič načelnik slovenske liberalne stranke v državnem zboru, ljubljanski župan Ivan Hribar. Govoril je na tak način v prilog Srbom, da so belgrajski srbski listi z navdušenjem objavljali dotične njegove besede.

Iz tega zgleda se zopet vidi, kakšna velikanska nesreča so liberalni politiki in listi za ljudstvo. Kajti ljudstvo je v prvi vrsti zadeto po vojnih bremenih.

Nesmiselno liberalno govorjenje in pisarjenje daje Srbom pogum za vojsko zoper dvajsetkratno premoč Avstrije. Če bi liberalci raje molčali in ničesar ne pisali, bi gotovo v Srbiji ne vladalo tako razpoloženje za vojsko, kakor sedaj.

Ne rečemo, da so liberalci edini krivi, če pride do vojske — ampak so krivi so, ker so se v svojih govorih in pisanjih postavljali ob stran Srbije, ne pa, kar je njihova dolžnost kot Avstrijci, na stran Avstrije.

V sporu med Avstrijo in Srbijo je pravica popolnoma na strani Avstrije.

Avstrija ni Srbom ničesar storila, ni jim ničesar vzela, ni v nobenem oziru prikrajšala njihove pravice. Da ne pušča poljubno srbske živine čez mejo v naše dežele, to je dolžnost naše vlade, ki mora gledati pred vsem na to, da ima naša živina kaj cene.

Toda Srbija in ž njo zvezana Črna gora hočeta Avstrijo oropati Bosne in Hercegovine. Tega seveda Avstrija ne more dopustiti. — Srbom je le svetovati — kakor je to storil v državnem zboru dr. Šusteršič — naj se še pravočasno spametujejo in spoštujejo našo lastnino.

Znabiti — in to iz srca želimo — zmaga končno vendarle zdrava pamet, tako da neumnost, lahkomišljenost in zlobnost srbskih mogotcev in pa naših liberalcev to pot ne bo imela nadaljnjih zlih posledic in se mir vendarle še ohrani. — Ljudstvo pa pri tej priliki zopet lahko spozna svoje sovražnike.

Po zadnjih sporočilih je nekoliko več upanja, da se ohrani mir na celi črti in da tedaj tudi s Srbijo in Črno goro ne bo vojske. — Vendar pa še ni nič gotovega.

Balkanska zmeda.

Ob kupu poročil, ki jih te dni producirajo razne korespondence in kolportirajo razni listi, se človeku kar v glavi zavrti. Vesti si dostikrat docela nasprotujejo, da jih ni mogoče spraviti v noben sistem. Širijo se tudi očitne laži. Nedavno se je govorilo, da so Srbi ubili našega poslanika grofa Forgacha, danes je po Ljubljani razširjen glas, da so zarotniki umorili kralja Petra. Le-ta je bil že večkrat mrtev — na papirju — in bo vsled tega po babji veri še dolgo živel, kar mu od srca želimo. Vsaj toliko časa naj še uživa veselje srbskega prestola, da se mu sin spametuje in narod pomiri.

Vzrok, da se je domišljija časnikarjev in čitateljev tako bujno razpasla, je pripisati okoliščinam, da imajo inozemski listi glede poročanja in izmišljanja poročil popolno svobodo, avstrijskim urednikom pa so zagrozili z zaporom od 14 dni do 3 mesecev, če bi o gotovih stvareh, ki jih vsakdo lahko čita dan za dnevom v nemških in madžarskih listih, pisali golo resnico. No, zdaj poročajo iz Budimpešte, da je uradno glasilo pristiglo peroti tudi ogrskim »pesarjem« — s prijazno opozoritvijo na petletni zapor, če bi še nadalje priobčili kako vest o kretanju, o stanju in razvstivji vojske. Hvala Bogu, vsaj enkrat smo enakopravni z Mažari!

Če odstranimo debele časniške ovitke in izluščimo resnico, ki je skrita v gromadah nasprotujočih si vesti, vidimo slede-

če: Položaj je še vedno resen. Kriza je pa odložena. Naša vlada se je vdala želji velesil, da še ne odgovori na zadnjo »pogumno« srbsko noto; počakati še hoče ž njo do konca tega meseca. S tem je dala Srbiji priliko, da si še ob 12. uri do dobra ogleda položaj in da se eventuelno še bolj pripravi z bombami in podobnim sadjem moderne kulture. Če pride končno vendarle do krvavega spopada, bo stal pač nekaj več človeških žrtev. Na drugi strani pa morajo Srbija in velevlasti priznati, da je monarhija s to prijenljivostjo podala dokaz svoje odkrite miroljubnosti. Velevlasti pa imajo zdaj priliko, da se zopet zabavajo z balkanskim vozom, da uveljavijo svoje »formule« in svoje kompromisne predloge. Iz naslednjih najnovejših vesti naj si čitatelji sami ustvarijo sliko o položaju v podrobnostih.

Srbska uradna izjava.

(Najnovejša.)

Belgrad, 22. marca. Z vladne strani javljajo, da je Srbija pripravljena izpolniti vse želje velesil, ako ne nasprotujejo ugledu države in koristim naroda. Vlada hoče aneksijo Bosne in Hercegovine priznati kot dovršeno dejstvo, se izrecno odpovedati vsaki teritorialni kompenzaciji in zopet gojiti redne odnose z Avstro-Ogrsko, vse to pa pod pogojem, da bo ta aranžma na konferenci ali drugače sankcioniran. Proti neposrednemu ali posrednemu pogajanju z Avstro-Ogrsko pa imajo v Srbiji mnogo pomislekov, češ, da so dogodki zadnjih dveh mesecev nedvomno dokazali, da Avstro-Ogrska nasproti Srbiji ni postopala lojalno. Poslanski krogi narodne skupščine to izjavo srbske vlade pozdravljajo, ker da ista s tem od svoje glavne zahteve ne odneha. To naziranje pa bo se moralo vsled posredovanja velesil znatno spremeniti, sicer je rešitev krize mirnim potom izključena.

Avstro-ogrsko stališče.

Berolin, 22. marca. »Berliner Tageblatt« poroča z Dunaja: Tukaj ne sprejmejo nobene srbske izjave, ki ne bo podana neposredno, in hočejo, da se Srbija odpove svojim zahtevam, zajamči popolno razorožbo in da ne bo pričela vojne z bandami. To so pogoji, ki jih nikakšno posredovanje ne spremeni.

Mnenje v Belgradu.

Belgrad, 22. marca. Tukajšnji politični krogi so poučeni, da še tudi ta teden menda ne bo odločitve o vojni ali miru.

LISTEK.

Razporoka

Igrokaz v treh dejanjih. Francoski spisal Paul Bourget in André Cury.

Pred nekaj leti je izšel v založbi »Katoške Bukvarne« v Ljubljani kot prvi zvezek »Leposlovne knjižnice« P. Bourgetov roman »Razporoka«, preložil A. Kalan. Malokateri tuj roman je našel v Slovincih toliko zanimanja in iskrenega priznanja, kakor ta »Razporoka«. Vsi naši listi so prinesli obširne kritike in poročila ter priznavali, da se je lotil slavni romanos pisec Bourget veleaktualne snovi z izrednim taktom in veliko umetnostjo. Bourget je navedel razloge, ki jih navaajo svobodomisli in protikatoliški agitatorji, a obenem je v obliki romana prikazal tudi vse zle, nesrečnosne, gorje in obup porajajoče posledice svobodne ljubezni in svobodnega zakona vsled razporoke. Dva sveta si stojita nasproti, dvoje stališč se bori v ljutem nasprotovanju za zmago, a končno izzvenci vsa borba v priznanju, da razporoka uničuje družinsko in versko

življenje, da je to postava anarhije in nereda, ki obeta svobodo in srečo, a donaja le sužnost in bedo. Ta svoj roman je Bourget v družbi prijatelja dramatika Curyja svobodno predelal v dramo, ki se je uprizorila najprej z nečutenim uspehom v Parizu in se igra sedaj po vsej Evropi. Tudi v Pragi na »Narodnem divladu« je imela drama velikanski umetniški uspeh.

Nova oseba v Bourgetovi drami je stara, verna in pobožna Darrasova mati, ki že dolga desetletja trpi najhujše duševne muke zaradi sinove brezvestnosti. Stara dama je zbolela in k njej zahaja namesto zdravnika mlada, zelo skrbna in spretna medicinka Berthe Planat. V to Berthe se je zaljubil Lucien, sin gospe Gabrielle Darrasove, ki se je bila dala z grofom Chambaultom, velikim pijancem in surovežem, razporočiti. Grof je torej Lucienov pravi oče ter je Darras le njegov oči. Gabrielle se je namreč z Darrasom zvezala le v svobodnem civilnem zakonu ter je Darras Luciena posinovil. Gabrielle pa je rodila Darrasu hčerko Jeanne ter jo z Darrasovim privoljenjem vzgojila versko. Abbe Eurard je Jeannin katehet ter je pripravil deklico že za prvo sveto obhajilo. Hčerkin pobožnost pa je vplivala

tudi na njeno mater Gabriello, ki je sklenila, da prične zopet živeti s cerkvijo ter da stopi skupno s hčerko k obhajilu. Ker pa živi v divjem zakonu, ne more in ne sme k obhajilu. Tedaj se začne Gabriellina borba, da bi pridobila Darrasa za to, da se ž njo poroči tudi cerkveno. Poroka je možna, ker je grof Chambault pravkar umrl. Toda Darras se noče poročiti, nego hoče odvesti ženo na dolgo potovanje v svet, da ne bi mogla prisostvovati obhajilu hčerke Jeanne. Obenem pa je Darras tudi izvedel za ljubimsko razmerje Luciena in Berthe ter ga hoče razbiti, ker je dognal, da je imela Berthe lopovskega ljubimca in ž njim celo dete. Darras smatra za sramoto vse družine, ako bi se njegov sinovec zvezal s tako osebo. Toda Lucien se mu upre, češ, da je Berthe v prav tistem položaju, v katerem je bila njegova lastna mati: obe sta imeli s tujim možem otroka in obe sta se zvezali z drugim možem iznova. Mati se je razporočila in nato vnovič udala sedanemu možu, Berthe pa se je od ljubimca ločila in se hoče zvezati zdaj vnovič z Lucienom. V Darrasovi hiši nastane torej najhujša borba za različne, protivne si principe. Na eni strani nedolžni brezverec

Darras, ki je brutalen sovražnik cerkve, na drugi žena Gabrielle in stara mati; na eni strani Darras, na drugi Lucien in Berthe. V sredi pa je mirni učenjak abbe Eurard, ki najde povsod le pot resnice in umestne tolerance. V dialogih polnih dramatičnosti, silnih naskokov na cerkev in vero, a takisto v najlepših razlagah stališča katoliške cerkve, se vrši strastni boj proti razporoki in za razporoko. Končno pa izzveni drama v prilog verske ideje. Jeanne pojde k obhajilu, in abbe ostane še nadalje v hiši Darrasovi prijatelji, tešitelji in svetovalec.

Kdor je torej čital Kalanov prevod Bourgetovega romana, bode s posebnim zanimanjem sledil živahnemu dejanju te drame, ki je veleaktualna in v svojem jedru toli zdrava. Težki so očitki Darrasovi nasproti cerkvi v tej drami, a tem lepše se čujejo zato dialogi, katerim so središče stara gospa Darrasova, Gabrielle in abbe Eurard, zastopniki katoliške misli na Francoskem. Umetniška objektivnost, artistična ravnovesnost, izražena v duhovitih antitezah in aktualnost ideje, ki razburja danes vse človeštvo, so neminljive vrline te drame, ki se uprizori po izvirniku, zdaj tudi v slov. jeziku. V. K.

Zastopniki velesil pridno poročajo svojim vladam o izjavah, ki jim jih je podal dr. Milovanović, in dobivajo instrukcije glede odgovora srbske vlade na avstro-ogrsko noto, ki jo pričakujejo koncem tega tedna. Mnenje v srbskem kabinetu nikakor ne dá sklepati, da bi se Srbija brezpogojno odpovedala končni rešitvi bosanskega vprašanja na konferenci. V zadnjem prestolnem svetu sta se dr. Milovanović in Pašić baje hudo poprijela. Treba bo, da velesile najdejo pot, s katero bi bili zadovoljni na Dunaju in v Belgradu sicer je mirna rešitev nemogoča.

Srbski dvor se seli v Niš.

Berolin, 22. marca. »Lokal-Anzeiger« poroča iz Belgrada: S posebnim vlakom so vse vrednostne stvari srbskega dvora prepeljali v Niš.

Mnenje v Londonu.

London, 21. marca. Reuter poroča iz Belgrada: Razpokošenje mirno. Smatrajo, da je vojna nevarnost izginila. Ruski poslanik je opetovano konferiral z zunanjim ministrom dr. Milovanovićem. V kratkih urah je pričakovati mirno rešitev spora.

Rusija ne pritiska na Srbijo.

Berolin, 22. marca. »Lokal-Anzeiger« poroča iz Peterburga: V zunanjem ministrstvu izjavljajo, da Rusija Srbiji oficijelno ni nikdar nasvetovala, da bi se razorožila, opustila teritorialne zahteve in se odpovedala zahtevi glede avtonomije Bosne in Hercegovine, — kajti Srbija da je samostojna država.

Srbski poslanik Simić zapusti Dunaj?

Berolin, 22. marca. »Lokal-Anzeiger« piše k zadnjemu diplomatskemu dnevu, pri katerem je bil navzoč po dolgem presledku zopet srbski poslanik Simić, da je prizadevanje, zvedeti besede, ki jih je pri tej priliki izrekel vladar, spravilo na dan dejstvo, da je poslanik Simić pripravljen da v kratkem zapusti Dunaj.

Uradna razlaga položaja na Nemškem.

Kolonia, 22. marca. »Köln. Zeitung« priobčuje to-le uradno poročilo: Nemčija se ne udeleži skupnega koraka velesil v Belgradu. Rusija je s svojim posebnim nastopom tak skupni korak onemogočila. Od tedaj je Nemčija stopila v stran in prepustila nadaljnjo pogajanje ostalim velesilam. Imela je prav, da je to storila, kajti nemške nasvete bi v Belgradu itak v naprej smatrali za pristranske. Danes ni več čas za dlakocepstvo in pikoletvo. Le priprost, jasen in odločen nastop zamore položaj razjasniti. Le na ta način je možen miren izhod iz srbskega spora. Ako pride do vojne, je čedalje več izgleda, da bo lokalizirana.

Srbske bande ob bosanski meji.

Sarajevo, 22. marca. Sem so pripele vesti, da je zadnje dni vsled ukaza srbske vlade nekaj band prišlo tik do naših mej.

Razpokošenje v Belgradu.

Zemun, 22. marca. Belgrajski listi javljajo soglasno, da se ruska in italijanska vlada nikakor nočete udeležiti skupnega koraka evropskih velesil v Belgradu v svrhu razorožbe. Vsled tega je bojevitost zopet narasla. Kakor trdijo poslanci, sta jih ministra dr. Milovanović in Pašić zagotovila, da Rusija ne zapusti svojega stališča, ki ga je izrazila v svoji zadnji noti napram Avstro - Ogrski. Predsednik staroradikalcev, poslanec Djurić, se je predvčerajšnjim izrazil v klubu svoje stranke o položaju tako-le: Kralj želi mir, ker ni jasno obveščen o bojnem razpoloženju naroda in ker se njegova okolica boji, da bi neugoden izid vojne pomenil konec dinastije. Ko se bo pa kralj prepričal, da se srbski narod ne pusti od Avstro-Ogrske ponižati, moral bo spremeniti svoje stališče in se izjaviti solidarnim s skupščino in javnim mnenjem. Geslo obeh je: Srbija se oficijelno ne sme odpovedati svojim življenjskim koristim in srbska vlada zadnji svoji noti nima več kaj dodati. O razoroževanju ne more biti govora.

Ljudski shod za vojno prepovedan.

Belgrad, 22. marca. Odbor za narodno obrambo je napovedal za večeraj velik ljudski shod, ki bi se imel izjaviti za vojno. Udeležiti so se ga imeli zastopniki vseh podružnic iz notranjosti. Notranji minister pa je shod prepovedal. Več poslancev bo zaradi te prepovedi ministra v skupščini interpeliralo.

Belgradu pretijo boji na ulicah?

Belgrad, 22. marca. Socialni demokratje so sklenili maščevati se nad nacionalnim poslancem Rafajlovićem za zaščeno, ki jo je dal v skupščini socialno-demokratskemu poslancu Kazleroviću. Po cele ure čaka poslanca Rafajlovića pred skupščino. Dosedaj ga niso dobili. Ker pa poslanca Rafajlovića uživa med Makedonci kot branitelj makedonske stvari, velik

ugled, so Makedonci sklenili, da bodo poslanca Rafajlovića branili in razglašajo, da hočejo »izdajalsko bando« socialnih demokratov uničiti. Mogoče je, da pride do krvavih spopadov po belgrajskih ulicah.

Socialni demokratje proti prestolonasledniku.

Zemun, 22. marca. Glasilo mladih radikalcev »Zvono« je pisalo, da je kraljevič Gjorgje svojega slugo Kolakovića tako pretepel, da je vsled poškodb na glavi in spodnjem telesu umrl v belgrajski bolnišnici. List je pozival merodajne činitele, naj bi se morila, če je blazen, zaprla v norišnico, češ, človeško življenje je tudi v Srbiji dragoceno. Vsled te vesti so imeli soc. demokrati shod, na katerem je poslanec Kazlerović naznanil, da bo o stvari interpeliral v narodni skupščini. Poslanec Kazlerović je ob tej priliki rekel med drugim: Bilo bi sramotno, ako bi še dalje trpeli, da tako zelen mladenič z nami postopa kakor s sužnji in igra vlogo junaka, ne na bojnem polju, ampak na belgrajskem trgu Teraziji.

Hujskanje prestolonaslednika Jurija.

Pariz, 22. marca. V zunanjem ministrstvu so v skrbeh, da bo akcija Rusije, Francije in Angleške zadela na velike ovire, ker se bo srbskemu kabinetu le težko posrečilo v mirovnem smislu vplivati na javno mnenje, ki ga prestolonaslednikova stranka neprestano neti z vojnim navdušenjem. Zato vlada ne bo mogla prevzeti moralne odgovornosti za eventualne dogodke.

Belgrad, 22. marca. Prestolonaslednik je imel zopet bojevit govor. V vojašnici, kjer so nastanjeni dijaki - prostovoljci, je opominjal čete, naj bodo pripravljene, ker je le še malo ur do izbruha vojne. Domovina stavi vse svoje upe na vojaške, ki naj ne pozabijo svoje prisege in se junaško postavijo v bran sovražniku.

Ruska komedija.

Dunaj, 21. marca. Današnja »Reichsp.« dokazuje v uvodniku na podlagi spominov Bismarckovih, da je Rusija na sestanku carja Aleksandra in cesarja Franca Jožefa v Reichsstadtu dne 8. julija 1876. ponudila Avstriji Bosno in Hercegovino kot nagrado, da bi ostala monarhija v rusko - turški vojni nevtralna. S konvencijo z dne 15. januarja 1877. sta bila dogovor o nevtralnosti in nagrada za njo svečano potrjena in sprejeta. Na tej konvenciji, in ne na berolinski pogodbi, temelji avstro - ogrska posest Bosne. — »Reichspost« pravi, da je pač slaba komedija, ako se ista Rusija zdaj nad aneksijo zgraža.

Ruski kronski svet.

Peterburg, 22. marca. O zadnjem kronskem svetu, ki se je pod predsedstvom carja vršil 19. t. m. v Carskem Selu, se čuje, da razpokošenje v njem vohče ni bilo posebno miroljubno. Vendar pa se je sklenilo, Srbijo še enkrat resno opomniti, da miruje. Kronski svet se je prepričal, da bi srbsko - avstrijska vojna prav lahko potegnila tudi Rusijo v bojne pili. Finančni minister Kokovcev je izjavil, da je s finančnega stališča docela nemogoče, da bi se Rusija spustila v vojno.

Kraljeviča Jurja ne puste na Drino.

Zemun, 22. marca. Da se kraljevič Juri ni podal k četam na Drino, je pripisati vplivu zunanjega ministra dr. Milovanovića. Govori se, da je prestolonaslednik bil vsled tega tako razburjen, da je šel k dr. Milovanoviću in mu rekel, da ga uniči, ako bo delal proti čustvom srbske vojske.

Šole v Sarajevu zaprte.

Sarajevo, 22. marca. Sarajevske šole so od 18. t. m. zaprte.

Usmiljene sestre.

Dunaj, 21. marca. »Deutsches Volksblatt« poroča, da se je ogrskemu društvu »Rdečega križa« stavilo 19. t. m. za slučaj vojne 200 usmiljenih sester na razpolago. Pri domobranskem ministrstvu sta se oglasila za »Rdeči križ« tudi dva poslanca.

Zarota proti kralju Petru?

Zemun, 22. marca. Tukajšnji dopisnik nekega dunajskega lista trdi, da obstoji v Belgradu med častniki zarota, ki hoče, ako bi vlada popuščala, kralja Petra pahniti s prestola in proglasiti kraljeviča Jurja kraljem; le-ta bi seveda takoj prišel vojno proti monarhiji.

Milijon črevljev za rusko armado.

Varšava, 22. marca. Ruska vojna uprava je pri tukajšnjih in moskovskih veleobrotnikih naročila en milijon parov vojaških črevljev, ki morajo biti izročeni do konca t. m. Plača jih izredno dobro, po 18 K par. To smatrajo za znamenje vojne nevarnosti.

Italijanska »formula«.

Rim, 22. marca. Minister zunanjih poslov Tittoni je rekel nekemu diplomatu, da se čudi, kako se more govoriti o neki italijanski iniciativi v srbskem vprašanju. O tem da ne more biti govora. Italija je le sprožila izmenjavo mnenj o formuli, ki bi ji mogle velevlasti pritrditi in bi omogočila konferenco. Črnagora in Srbija proti njej nista ugovarjali. Avstro - Ogrska jo odobruje in tako smemo upati, da ji tudi druge velesile ne bodo nasprotovale.

Angleška »formula«.

Pariz, 22. marca. Angleški posredovalni predlog se glasi: Srbija naj poda Avstro - Ogrski zadovoljivo izjavo in izjavi, da se hoče razorožiti. Velevlasti pa prevzamejo jamstvo, da Avstro - Ogrska Srbije ne napade. Angleški poslanik je ta predlog baje že predložil dunajski vladi. Iz Londona poročajo, da Rusija »formulo« sir Edwarda Greya načeloma odobruje. Francoski krogi še vedno upajo, da se spor mirnim potom razvzolja.

Duma in vojna.

Peterburg, 21. marca. V ministrskem svetu 19. t. m. so se posvetovali, ali naj duma in državni zbor za časa avstrijsko - srbske vojne razpuste.

Avstro - turški sporazum.

Carigrad, 22. marca. Poročevallec zbornice o ententnem zapisniku je izjavil, da mora odsek zapisnik še natančno študirati, za kar bo rabil 14 dni. Zavlačenje je v zvezi z intrigami proti velikemu vezirju Hilmi - paši, ki bi ga nasprotniki radi o tej priliki strmoglavili. Ni pa izključen tudi vpliv od zunaj. Na porti zatrjujejo, da zapisnik v par dneh predloži zbornici.

AVSTRO-OGRSKA.

Državni zbor

Iz 20. t. m. razpravljali o vladni predlogi glede na podržavljenje severne železnice. Govorili so Zaruba, Oberleithner, Ansorge, dr. Kolischer, Banovec in železniški minister dr. Wrba, ki je naglašal, da sta pogodbi o podržavljenju severno-zahodne in družbe državnih železnic ugodni.

Dalmatinske železnice.

Železniški minister se je razgovarjal z dalmatinskimi poslanci o nameravanih dalmatinskih železniških progah. Izjavil je, da ne dobi Dalmacija zgolj železniške zveze z ostalimi kronovinami, marveč tudi popolnoma železniško omrežje.

REVOLUCIJA V PERZIJI.

Iz Teherana poročajo, da sta morala šah in vojni minister bežati v notranjost šahove palače. Uprla se je šahova telesna straža, ker ni dobila plače. Baje se je šah pri tem obstrlel in mora radi rane ostati v postelji. Prodajalne so zaprte, na oklic šahov, naj se prodajalne s silo odpro, je izšel oklic, da bo prebivalstvo v tem slučaju streljalo na vojaške. Na jugu so revolucionarji zavzeli Bender Abbao, v Mešedu so proglasili revolucionarji provincialni deželni zbor. Taebris revolucionarji neprestano oblegajo. Čete šahove so zažgale vasi okoli Taebrisa. Zunanji minister je demisioniral, ker je šah definitivno odklonil vsako ustavo. Položaj v Perziji je obupen.

Pariz odrezan od sveta!

Skoro vsi francoski brzojavni uradniki štrajkajo. Vzrok je malenkosten: baje postopa državni podtajnik za pošto, M. Simyan, pristransko pri avanzijskih predpisih. Očitania proti podtajniku so pretirana, postopanje uradništva pa se ne da kvalificirati. Zdal ko osrednja vlada v Parizu rabi brzojav tako kakor oči v glavi, štrajkajo uradniki in Pariz odrežejo od celega sveta — da, čuje se celo, da v severni Franciji na belgijski meji režejo žice.

Francoska vlada bi se imela ravno te dni veliko pomeniti s svojimi poslaniki, da vzdrže mir in jim dati tozadevna navodila. Zdal, ko gre za življenje milijonov, je vsaka minuta dragocena. No — uradniki pa za prazen nič štrajkajo. S tem miru ne koristijo, ampak vojski. Škodujejo veliki mirovni akciji, ki jo razvija Francoska v sedanjem balkanskem konfliktu.

Zato treba odobravati govor ministra Barthona, ki je naglašal, da se minister ne more pogajati s sindikatom svojih uradnikov kakor enak z enakim, ker bi to bil početak anarhije in bi bila parlamentarna republika nemogoča. Avanzijsko vprašanje ni tako važno, da bi se odrezalo zaradi njega Francijo od celega sveta. Uradniki so se uprli celemu narodu! (Gromovito pritrdjevanje.) Uprli so se tudi proti interesom evropskega miru in nacionalne obrambe. Vlada ne odneha. Zbornica odobri govor: Barthonov s 307 proti 38 glasovom.

Toliko iz splošnega stališča. Kar se pa Francoske vlade tiče, se ji godi čisto prav. Poslanec Massabau je čisto prav povdarjal, da je bil tisti, ki je zagovarjal pravico štrajka uradništva sedanji minister Viviani. Kakor je republika vzgojila revolucionarne, antimilitaristične učitelje, tako je vzgojila uradnike, ki tudi takrat, kadar se gre za čisto malenkostne interese, kakor n. pr. zdaj, vladi takorekoč podvežejo žile in ustaviijo ves brzojavni promet.

Če pride do vojske in bi Francoska bila prisiljena proti Nemčiji mobilizirati, se zna zgoditi, da se ena tretjina rezervistov ne bo pozivu odzvala. Francoska vlada le žanje, kar je sama sejala. Iz demokracije je sama napravila anarhijo.

Dnevne novice.

× Deželni odbor naj govori. Iz senožeske okolice smo prejeli naslednji dopis: »Gotovo vam je znano, da hoče konsorcij, v katerem so g. okrajni glavar Župnik, nadporočnik pri deželni brambi v Ljubljani g. Suša, in menda črnomaljski notar Ploj, napeljati vodo iz studencev pri Dolenji vasi do Divače in drugih vasi na Goriškem. Voda pa, katero hočejo zajeti in odvajati na Kras, goni tukaj tri mline. Podjetniki pa pravijo, da se mlinarji ne morejo ubraniti, in ponujajo vsakemu 3000 kron odškodnine. Ako pa naložimo ta denar v hranilnico, donasa nam manj obresti nego pa mlini. Prosimo, pojasnite nam, ali naj vzame vsakateri ponujanih mu 3000 kron ali naj čaka prisilne razlastitve? — Odgovor: Znano nam je morda že dve leti, da gospod nadporočnik Suša po nalogu vojnega ministrstva na Notranjskem ob Nanosu in v senožeski okolici išče primernih studencev, iz katerih bi napeljali vodo proti Divači. Vemo tudi, da je g. Župnek že opetovano na teh potih spremljal g. nadporočnika. Ogledala sta si in merila tudi studence pri Stranjah ob Nanosu, odkoder hoče dež. stavbni urad kranjski napeljati vodo v razne vasi na Pivki. Govori se tudi, da so menda iskali podpore pri goriškem poslancu g. Štreklu in dr. Ploju itd. To skrivnostno, naravnost zahrbtno postopanje zdi se nam tembolj čudno, ker je znano, da naši domači poslanci radi storé vse potrebno za ljudske potrebe in koristi. To nam vzbuja pazljivost tembolj, ker se govori, da bi se iz nameravanega vodovoda oddajala voda v prvi vrsti južni železnici v Divači. Z ozirom na vse to svetujemo mlinarjem, naj čakajo na vodopravno obravnavo, ki se bo vršila že to spomlad. Tedaj naj zahtevajo popolno odškodnino. Po naši informaciji je to podjetje zasebno in je torej prisilna razlastitev izključena. Ako kraške vasi na Goriškem potrebujejo vode in se morejo označiti studenci brez vse škode za domače prebivalstvo oddati v javno uporabo, naj se dotična županstva obrnejo na kompetentno oblast. Deželnega odbora kranjskega dolžnost pa je, da takoj vloži potom deželne vlade prošnjo na poljedelsko ministrstvo v varstvo onih studencev v deželi, katere hode stavbeni urad živo potreboval za nameravane vodovode. Opozarjamo še posebno na studence pri Stranjah in v obližju, da jih ta ali drugi »trifolij« ne zapleni za zasebna podjetja. Vemo sicer, da hode ta poziv izzval precej odmeva. Ker pa ne pomagajo zasebni opomini, iskati moramo pomoči v javnosti. Volenti non fit iniuria.

+ Shod »Kmečke zveze« se je vršil večeraj popoldne pri Trčku na Selu. Na shodu je govoril dr. Rožič o razmerju socialne demokracije do kmečkega stanu. Narisal je v enournem govoru »rdečkarje« kot verske, narodne in gospodarske nasprotnike slovenskega naroda. Socialna demokracija je za vsako družbo, za vsako državo pogubonosna stranka, ker je v bistvu anarhistična, revolucionarna stranka, ki noče rednih normalnih razmer v človeški družbi, ampak da se revščina in proletarstvo še bolj razširi med ljudstvo. Shod je bil dobro obiskan. C. kr. vlado je zastopal g. vladni koncipist Vinko Borštnar.

+ V nedeljo, dne 28. t. m., je shod K. Z. za ljubljansko okolico v Želimljah. Kmetje pridite v obilnem številu.

+ Shod v Križah. V Križah pri Trziču je poročal dne 21. t. m. deželni poslanec g. Piber o delovanju deželnega zbora s posebnim ozirom na planinstvo.

+ V Predosljah pri Kranju je bil večeraj po nauku v prostori mlekarne velik političen shod, na katerem sta poročala deželna poslanca I. Zabret in E. Jarc o delovanju deželnega zbora in agrarnem programu S. L. S. Dvesto mož je odobrilo soglasno njuna izvajanja.

+ Liberalci v Cerknici. Silno se boje liberalci, da jim ne pade tudi ena zadnjih trdnjav — Cerknica. Vse mogoče počenajo, da bi jo rešili in da bi volitve zateg-

nili. Dr. Tavčar je že drugič poromal v Cerknico. Včeraj si je privoščil zlasti dr. Lampe in je ljudem dokazoval, da dr. Lampe prav nič ne pozna krščanske ljubezni do bližnjega, med tem, ko liberalci oznanjajo čisti nauk Kristusov. Ginljivo je govoril dr. Tavčar o najlepši zapovedi ljubezni in vroče solze pretakal, da je dr. Lampe to zapoved »izpremenil v nasprotstvo«, zato ker je na zadnjem shodu v Cerknici pojasnil in popravil liberalne neresnice. Zanimivo je tudi, da se je dr. Tavčar izrekel zoper Žagarjev avtomobil. Tako so Žagarja zapustili iz strahu pred ljudstvom vsi njegovi prijatelji. Dr. Tavčar je samega sebe primerjal skesanemu grešniku in je zahteval od »klerikalcev«, da morajo zdaj po svetopisemskih besedah imeti veliko veselje nad liberalno stranko. No, kdor je slišal Arnošta Serkota, ta se je pač mogel prepričati, koliko je verjeti »skesanim grešnikom«. Shod se je zaključil med vriščem v velikem neredu, ker liberalci niso hoteli dati besedo množičnim navzočim pristašem S. L. S.

— **Bolezen dr. Stadlerja.** Iz Sarajeva poročajo: K današnjemu godu je dobil ekscelecen dr. Josip Stadler, nadškof sarajevski, mnogo brzojavnih čestitk iz vseh hrvatskih dežel, kakor tudi z Dunaja in Rima. Ker je bil nadškof resno obolen, se v vseh brzojavkah izraža želja, da bi Vsemogočni pogumnemu cerkvenemu sinu stal ob strani v njegovi bolezni in mu pomagal jo premagati. Dr. Stadler je bil jako ginjen nad dokazi ljubezni in prijateljstva; njegova bolezen se je obrnila na bolje, kar bo vse njegove množične spoštovatelje veselilo.

— **Živinska zadruga se je ustanovila** v nedeljo, 21. t. m., v Predosljah pri Kranju. Deželni mlekarji in živinorejski nadzornik I. Legvart je predaval o povzdigu živinoreje. Nato se je izvolil pripravljalni odbor. Pristopilo je pa takoj 25 naprednih gospodarjev.

— **Nova dvorna svetnika na najvišjem sodišču.** Cesar je imenoval podpredsednika deželnega sodišča v Trstu Frana Dukiča in višjesodnega svetnika Mihaela Gabrijelčiča dvornima svetnikoma na najvišjem sodišču.

— **V Šiški** so danes občinske volitve in sicer voli danes tretji razred. Boj se vrši med liberalno in socialnodemokratsko stranko. Jutri bo volitev za drugi razred. Nezadovoljnejši so v drugim razredu postavili dva kandidata — in sedaj agitirajo okrog, da je S. L. S. postavila v II. razredu svoje kandidate. Konstatujemo, da S. L. S. v drugem razredu ni nobenih kandidatov postavila in tudi nima nobene zveze s sedanjim volivnim manevrom v Šiški.

— **Svojo mater je našla.** V Gorico je prišlo neko 19-letno dekle iskat svojo mater. Rodilo se je dekle v ljubljanski bolnišnici; za mater ni vedelo nič, mati ne za njo. Ko je deklica slišala, da bi utegnili mati živeti v Gorici, jo je prišla iskat ter jo res našla. Prodajalka je na trgu. Ginjni sta se spoznali. Dekle se piše Magdalena Volk.

— **Kako dragi so strelji?** Vojna je združena z velikanskimi stroški. Čim večji je top, tem dražji je strel. En sam strel stane pri 15 cm. topu 63 K, iz 23 cm topa 336 K, pri topu po 30 cm kalibra pa 720 K. Ravno toliko stane tudi granata, ki more prodreti debele oklepe. Ako se računa zraven še obrabo topov, se pomnože stroški, ki jih nekateri broztrelni topovi stanejo, do četrta milijona kron.

— **Abstinent** je postal nemški cesar. — **V konkurzu** je trgovec Janez Auer v Trzinu.

— **Razprave proti Srbom** že par dni ni bilo. Predsednik je obolev. Čuje se, da razprave toliko časa ne bodo nadaljevali, da se pojasni mednarodni položaj.

— **Umrli** je 13. t. m. v Strahinju pri Naklem sedmošolec Janez Grašič.

— **Trojčki.** Rojenice so prinesle k Alojziju Hauptmanu v Zgornjih Jaršah pri Mengšu tri krepke dečke. Mati in dečki so zdravi. Oče je mizar v slavnikiški tovarni v Domžalah.

— **200 tisoč delodajalcev za stavkovni zakon.** Zveza avstrijskih delodajalcev je nabrala 200 tisoč podpisov za spremembo koalicijskega zakona iz l. 1870 oziroma zakon za obrambo delodajalcev proti samovoljnim stavkam, nasilnemu bojkotu posameznih podjetij in za varstvo onih, ki hočejo v stavkah delati.

— **Vinski semenj v Krškem,** ki ga priredi krška občina prihodnji tork, dne 23. t. m., ob 10. uri, bo od strani vinogradnikov iz krškega okraja jako dobro zastopan, zato je iskreno želeli obilega poseta tudi od strani gospodov kupcev.

— **Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Mekinih** priredi predstavo: »Izgubljeni sin« in »Satan« v nedeljo, dne 21. sušca t. l., v spodnjih prostorih župnišča. — Pričetek točno ob pol 4. popoldne.

— **Tri metre visok sneg.** Iz Koprivnice v Bohinju se nam poroča z dne 17. t. m.: Že prej smo imeli snega po ravnem črez 2 metra, pa še ni bilo dovolj. Dne 15. in 16. t. m. ga je padlo iznova skoro en meter. Gromelo in bliskalo se je celo noč. Danes toplo sonce. Na solncu opoldne 16 stopinj R.

— **Mestni muzej v Gorici** napravi »odotni občinski svet«.

— **Še enkrat povodenj v Zagorju na Notranjskem.** Kakor se je poročalo že v dveh števnikah cenj. lista »Slovenca«, je zadela tukajšnjo vas v noči od 1. na 2. marca t. l. huda nesreča ter so prizadeti vaščani močno udarjeni; zato upamo, da bo šlo e. kr. okrajno glavarstvo v Posojni na roke zagorskemu županstvu, da zadobijo ponesrečenci čim največjo podporo, ker so jo zlasti letos posebno potrebni, kar jim je lanko leto prizadela veliko zla strašna suša in pa ker so prejeli tako majhno državno podporo iz prve dobeve ter skoraj — zadnji! Da so se godile pri prvi razdelitvi državne podpore mnoge nerednosti, je že zadostno osvetlil in pojasnil gospod državni poslanec dr. Žitnik na shodih v Št. Petru in v Košani; zato ni moj namen, o tem kaj več pisati, ampak prosim le deželno vlado, da bi se blagovolila vsaj pri drugi razdelitvi najprvo ozirati na po suši najbolj prizadeti občini na Kranjskem, kateri sta **Knežak in Zagorje na Notranjskem.** Naj bodo prej zadnji obdarovanci zdaj prvi, kar ni le edino pravično, ampak tudi oziraje se na zadnjo katastrofo kar najnujnejše potrebno.

— **Z lažjo se poročil.** Neki A. S. je dolgo obetal izbranki, da jo pred pustom vzame. Pravil ji je, koliko tisoč je ravnokar podedoval po zamrlem očetu, koliko premoženja ima še mati; dekle je vse verjela, samo prej nič objubila, da vpraša stariše. Pripeljala ga je k starišem, ki so ga pogostili. Pretkani oče je pa obenem vzel polo papirja ter hitro vprašal snubca za vse njegove razmere, kje je rojen, kje starši poročeni, kje oče pokopan, pri katerem sodišču je bila zapuščinska obravnava, kje ima tisočake naložene. Snubec ni bil nič v zadregi ter je hitro odgovarjal. Oče je pa iz previdnosti vseeno pisal na vse imenovane urade ter iz odgovorov spoznal, da so bile vse snubčeve izpovedi zlagane. Nato mu je kratko pisal: »Tvoja nevesta je in ostane gospodična laž«.

— **Tolpa divjih rac se** je pritepla v vode, ki pritokajo izpod Dobrče. Prišle so pokušat gorske postrvi; pa dve izmed njih nista bili srečni; lovec Jožef Pernuš in njegova družina so jih dva dni pokušali.

— **Zrtev alkohola.** Opekarniški delavec Andrej Kenda iz Volč, Tolminko, star 25 let, je bil uslužben pri Janezu Prešeren na Bregu, pa zelo vdan pijači. Pretečeni teden je zopet mnogo popil. V nedeljo, dne 14. marca, popoldne gre iz gostilne v Mostah št. 31 na Gorenjskem na hlevni pod, kjer kmalu umrje. Nihče ni bil zraven, čez nekaj časa dobe ondi mrtvega in ga prepeljejo na Breznico v mrtvašnico.

— **Gibanje ljudstva v kranjskem dekanatu leta 1908.** V kranjski župniji je oilo leta 1908. rojenih 105, umrlo jih je 80 in poročenih je bilo 24 parov. V Besnici rojenih 21, umrlo 11, poročeni 4. V Cerkljah rojenih 135, umrlo 82, poročenih 20. V Dupljah rojenih 19, umrlo 8, poročenih 5. V Goricah rojenih 14, umrlo 9, poročenih 5. V Šenčurju rojenih 101, umrlo 77, poročenih 8. V Kokri rojenih 15, umrlo 12. poročeni 3. V Kovorju rojenih 31, umrlo 20, poročenih 5. V Križih rojenih 74, umrlo 52, poročenih 10. V Mavčičah rojenih 28, umrlo 25, poročenih 7. V Naklem rojenih 37, umrlo 28, poročen 1. V Podbrezjah rojenih 28, umrlo 21, poročenih 6. V Predvoru rojenih 49, umrlo 26, poročenih 6. V Predosljah rojenih 61, umrlo 38, poročenih 9. V Smledniku rojenih 67, umrlo 61, poročenih 15. Na Šenturški gori rojenih 15, umrlo 8, poročenih 0. V Šmartinu rojenih 104, umrlo 86, poročenih 9. Na Trsteniku rojenih 18, umrlo 13, poročena 2. V Trzinu rojenih 161, umrlo 136, poročeni 29. V Velesovem rojenih 23, umrlo 18, poročenih 5. V Zapogah rojenih 11, umrlo 9, poročenih 0.

— **Smrt v tujini.** Umrli je v Eveleth Minn. rojak Anton Ule, doma iz Loža na Kranjskem. — V Chisholmu v Ameriki je ubilo Jožefa Godca iz Račne na Kranjskem. — Radi brezposelnosti je skočil pod vlak v Jenningsu v Ameriki Slovenec Franc Bečaj, star 28 let iz Reparjev pri Cerknici. Vlak ga je popolnoma razmesaril.

— **Glasbeno društvo »Trst«** snujejo v Trstu.

— **»Tukaj nepoznan.«** Na nek poštni urad je dospelo pismo, ki je imelo naslov: »V roke poštnega človeka«. Mladi poštni uradnik pa je napisal na pismo znano formulo: »Tukaj nepoznan«.

Ljubljanske novice.

lj **Meščanski klub** ima jutri (torek) večer po dokončanem predavanju v hotelu »Union« svoj redni večer. Nanj opozarjamo vse člane, njihov rodbine in prijatelje.

lj **Postna pridiga za inteligenco** se vrši kljub prazniku tudi četrtek, 25. t. m. ob 7. uri zvečer.

lj **Seja S. K. S. Z.** je danes ob 8. uri zvečer. Seje »Zveze« so vsak ponedeljek zvečer, nakar se opozarjajo odborniki in člani pomožnega odbora.

lj **Ljubljanski občinski svet** ima izredno sejo v torek, dne 23. marca 1909, ob petih popoldne v mestni dvorani: Dnevni red. Poročila: O volivnih komisijah za bodoče dopolnilne volitve v občinski svet; o reklamacijah, vloženih proti volivnemu imeniku za bodoče dopolnilne volitve v občinski svet; o dopisu županov glede premembe neke določbe opravičnega reda mestnega magistrata; o dopisu mestnega magistrata glede opustitve pešpoti par. št. 518, kat. obč. šentpetersko predmestje kot javna pot; o pogodbi med mestno občino in vodovodno zadrugo v Spodnji Šiški glede oddaje vode iz mestnega vodovoda; o volitvi dveh zastopnikov občinskega sveta v naborno komisijo za konje; o prošnji zadruge izvoščakov v Ljubljani za določitev turnusa za komisijske vožnje; o prošnji kuratorija kmetijsko-kemičnega preizkuševališča v Ljubljani za zvišanje letnega prispevka; o prošnji za razpisano cesar Fran Jožefovo ustanovo za realce; o prošnji vdove nekega policijskega uslužbenca za pokojnino in posmrtno četrt; o prošnji Frana Krapeša za prenos gostilniške koncesije mladoletnih Ane Sedejevih otrok.

lj **Slovensko gledališče.** Povodom včerajšnjega zadnjega nastopa ge. Nordgartove v »Madame Butterfly« so tukajšnji Čehi gospej Nordgartovi poklonili krasen šopek ter s cvetličnim darom odlikovali tudi g. Fiala. Zvečer smo videli »Viljema Tella«. Na lepakih smo čitali, da nastopita zopet dva nova slovenska igralca — v kratkem času torej že trije. Leta in leta nismo na slovenskem odru videli nobene domače moči, komaj pa se pojavi »Ljudski oder«, že dobivajo slovenske moči poguma. Le škoda, da kaj dobrega včeraj nismo videli. Nastop novih dveh moči bi bil k večjemu dober za kako vzgojevalnico domačega naraščaja, za oder »Dramatičnega društva«, ki naj bi predstavljal popolnejšo stopnjo slovenskega ljudskega gledališča, pa tak nastop ni. Viljem Tell (g. Širca), je bil skrajno lesen in v nekaterih nastopih, posebno pa v svojem zahvaljevanju koncem dejanj, komičen. Čudili smo se, ko smo čuli, da je dovršil graško dramatično šolo. Treba se mu bo pač še marsikaj naučiti, da uspešnejše nastopi — za sedaj ga odklanjamo. Mnogo boljši ni bil g. Levin (Stauffeher), vendar je modulacija glasu se časih prijetno čula, le prenerazumljiv je bil in v prevelikih skrbeh je bil, kam spraviti roke, torej stvari, katere odpraviti naj tudi g. Levin smatra za predpogoj svojih nadaljnjih nastopov. Kakor rečeno: nastopi obeh debutantov so bili skrajno diletantski. Upoštevati seve moramo, da je bil to, kakor upamo, njujin prvi nastop v večjem gledališču. Veselje za slovensko gledališče gg. Širca (Širca) in inženir Kukovec (Levin) imata in edino to veselje moremo za sedaj pohvaliti. S svojim pogumom bode morda vzbudila druge »boljše moči«.

lj **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Jutri, v torek, se uprizori dramatizacija Bourgetovega romana »Razporoka«, igrokaz v treh dejanjih, spisala P. Bourget in André Cury. Glavne vloge imajo gospa Borštnikova, gđ. Winterova, g. Dragutinovič, g. Nučič in g. Toplak. Roman »Razporoka« je izšel v založbi »Katoliške Bukvarne« v prevodu A. Kalana.

lj **Nesreča.** Danes dopoldne je padel na južnem kolodvoru komisarje Ferdinandu Lebnu zaboj na levo nogo ter mu jo zlomil. Bil je prepeljan z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

lj **Vajenca** Ivana Mirtiča, kateri je v četrtek vrgel v Kurenta železo s tako silo, da je vsled poškodbe v bolnišnici umrl, je policija aretovala in ga izročila sodišču.

lj **Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani** občini zbor se bode vršil v petek, dne 26. marca 1909, popoldne ob pol 3. uri v posvetovalnici mestnega magistrata.

lj **Mesnico v Ribjih ulicah** bodo to pomlad podrli, da se bode promet bolj neovirano mogel razvijati.

lj **Protestantje** so začeli zopet trositi po Ljubljani v slovenščino prevedene svetopisemske brošure. Kar na ulicah jih ponujajo iz šole idočim učencem in učenkam. Pripomnimo, da te brošure tiskajo v Kleinmayerjevi tiskarni, ki tako rada

pošilja našim somišljenikom razne knjige na ogled.

lj **Stavbna doba.** Letošnja zima bo marsikaj ovirala in zadržavala, tudi stavbna sezona se vsled neugodnega vremena prične za kaka dva tedna kasneje. Med tem ko se stavbni material redno že cele tri mesece dovaža, se delavci seveda še nič ne oglašajo. Glavno stavbno gibanje utesne letos biti ob Dunajski in Elizabetni cesti ter na škofovih parcelah pri sv. Petru. Uradniško stavbno društvo si izbira ugoden stavb. prostor. Ko bodo načrti za projektovane nove stavbe ob Dunajski cesti izgotovljeni, se prične s podiranjem objektov bivšega voj. preskrbovališča. Z novimi stavbami nastane na tem kraju lep moderno zgrajen del mesta. Razun poslopja »Kredit. banke« na tem prostoru projektovane so zdaj še naslednje zgradbe: Dvonadstropna hiša Marije Kubelkove ob Poljanski, M. Koželjeve ob Elizabetni in Fr. Medica, črevljarkega mojstra ob Elizabetni cesti. Po vseh pripravah soditi obeta biti letos stavbno gibanje v mestnem okrožju dokaj živahno.

lj **Razprava proti Franu Korenu in sodrugom v Zadru.** K naši predvčerajšnji notici o tej razpravi omenjamo še naknadno, da je bil tudi tolmač, ki je izpovedbe naših ljubljanskih prič prestavljal v laščino, odnosno hrvaščino, rojak Slovenec, namreč c. kr. okrajni komisar zadrškega namestništva g. Šporn, rojen Vipavčan. Zanimivo je, da se je z našimi ljudmi skupaj peljal na parniku »Panonija« iz Reke v Zader, vrnivši se ravno s svojo zaročenko z ženitovanjskega potovanja na svoje službeno mesto, kamor je tudi v nedeljo, dne 7. marca dospel, — ter se moral takoj drugi dan podati v sodno dvorano kot zaprisežen tolmač. G. Šporn govori slovenski, nemški, italijanski, ruski, češki, hrvaški in poljski jezik. Čestitamo mlademu Mezzofantiju!

lj **Salezijanska betonska stavba.** Poleg nove cerkve s kripto se kaže opazovalcu nekdanjega Rakovnika na desno nova dvonadstropna stavba, koje višina je deloma tudi trinadstropna. To poslopje ima biti letos popolnoma dodelano in najkasneje do meseca julija izročeno svojemu namenu. Velikega dela so se lotili pred štirimi leti Salezijanci. Tri obširne, rekel bi, velikanse stavbe so se po njih naselelitvi zgradile. In pa nakup in preuredba starega gradiča! Nad 800.000 K bo šlo v zid in ostale naprave. Novo poslopje bo služilo šoli, učitelstvu in delavnicam rokodelske mladine. Imelo bo lastno kurjavo in razsvetljavo. Vsled zgradbe enonadstropnega poslopja med cerkvijo in starim šolskim poslopjem se stari gradič skoro nič ne vidi proti jugozahodu, nego moli le vrh strehe še nad novo zgradbo. Ta gori omenjena betonska stavba bo brez nakita, fačada le z najpotrebnejšimi okraski obdana, obsegala pa bo zato znotraj vse potrebne prostore, ki jih zavod še potrebuje. Učiteljsko stanovanje in spalnice bodo v zgoranjem delu. Razdelitev prostorov bo povsem praktično urejena. To pomlad poslopje omečejo in opravijo. Deloma se prične junija ali julija meseca že pouk notri. Graditelji stavbe je bila tvrdka E. Ast & sodrug iz Gradca. Kogar pelje pot mimo, je vredno, da si ogleda tako cerkev, to poslopje in sploh vse prostore. Po dodelanih poslopih se urede cesta in vrt; toda prej potreba pokriti ogromne stroške, ki so Salezijancem do zdaj narastli pri potrebni zgradbi cerkve in šole.

lj **Semenj.** Dne 17. t. m. je bilo na tedenski semenj prignanih 232 konj in volov, 77 krav in telet, skupaj 309 glav. — Kupčija je bila pri konjih, kakor tudi pri goveji živini dobra.

lj **Neki profesor naravoslovja** na učiteljsku pripoveduje gojenkam, »da je človek boljše razvita žival«, se norčuje iz tega, da bi bil svet ustvaril Bog. Temu možu se vsekakor pozna starost in da je moderna veda šla mimo njega. Če bo nadaljeval s svojimi izzivanji, priobčimo tudi njegovo ime ter se pomenimo z njim na drug način.

Razne stvari.

Strašni plazovi so tudi v Italiji, zlasti v provinciji Belluno. V gorskem kraju Erto je polno snega po vasi in hribih. Prebivalci so uvideli, da jim preti nevarnost, da priderejo plazovi nad vas, zato so zapustili vas ter odšli s starci in otroci in živino v sosedne, varnejše vasi. Čez par dni sta se vsula s hribov dva velikanska plazova, ki sta porušila in Ertu več hiš ter napravila veliko škodo in vas je skoro zasuta pod snegom. En plaz je porušil poti nad 1 kilometer.

Otrpenje tilnika se je pojavilo v Varvarinu na Srbskem. Bolezen se silno širi. Da se bolezen ne vtihotapi tudi med srbsko vojaštvo, je srbska vlada izdala obširne navedbe.

Jeseniške novice.

j Vodstvo socialno-demokratske organizacije je prešlo od »starih« na »mlade«. »Mladi«, med katerimi igrajo glavno vlogo »Sokolci«, so vrgli stare iz odbora in mislijo organizacijo prestrukturirati, da bo bolj narodna, kakor je bila do sedaj. Nemških govornikov ne bodo vabili več na shode, nemškutarjenje ne bodo več trpeli med člani. »Stari« so zato hudi in premišljajo, kako bi se znosili nad »mladimi«.

j Umrl je 17. t. m. nadučitelj nemške šole na Savi, Ladislav Pospischil, star 54 let. Zadela ga je kap na možgane. Velika izguba je s tem zadela nemško šolo. Pokojnik je bil izvrsten šolnik in glasbenik, nasprotnik narodnemu šovinizmu. Njemu se je zahvaliti, da ni nemška šola prišla na slab glas, ker je znal v korenini zatreti vsak poskus, da bi se iz nje naredilo bojišče zoper Slovence in katoličane. Ko odkrito srčno žalujemo ob grobu pokojnikovega, želimo, da bi dobil vrednega naslednika, sicer je boj z nemško šolo neizogiben.

j Glasbeni večer katol. del. društva je kljub raznim zaprekam in zelo neugodnemu vremenu nepričakovano dobro uspel. Društvena dvorana je bila polna poslušalstva, ki je z vidnim zanimanjem sledilo točkam prav srečno izbranega vzporeda — znamenje, da ni še izginil med našim ljudstvom čut za lepo in resno glasbo. Častno je pa tudi društveni orkester rešil svojo, ne ravno lahko nalogo. Izvajanje nekaterih glasbenih točk je bilo tako precizno in pravilno, da bi gotovo preneslo tudi kritiko še tako strogega in razvajenega glasbenika. Marsikako pozno večerno uro so morali godci-društveniki, poleg težkega tovarniškega dela žrtvovati, da so nam mogli podati tako lep užitek. Čast jim! Nastopil pa je ob tej priliki prvič v koncertnih točkah tudi mladi pevski naraščaj ženskega odseka. Zoper vse pričakovanje dobro so mlade pevke izvršile svojo nalogo in se tako prikupile občinstvu, da so živahno aklamirane morale točko iz operete »Amazonke« ponoviti. Naj bo ta lep uspeh navdušenim pevkam v zadoščenje za vsa nasprotovanja in pikre besede, katere so morale prenesti celo od strani, od katere bi jih mogle najmanj pričakovati. Le pogumno dalje! — Splošna želja pa je, naj bi ta glasbeni večer ne bil zadnji v vencu različnih društvenih prireditev.

Telefonska in brzoljavna poročila.

MED MIROM IN VOJSKO.

Dunaj, 22. marca. Tukajšnji listi danes poročajo: V oficijelnih krogih zopet jako neugodno sodijo o mednarodnem položaju. Avstro-Ogrska je ugodila želji vevlasti in odložila za nekaj dni svoj odgovor na srbsko noto. V tem času naj dobe vevlasti čas za posvetovanje o skupnem koraku. Odgovor na srbsko noto je vsled tega odložen le za par dni. Če nameravani korak vevlasti v Belgradu ne bo imel vspeha, tedaj bo avstro-ogrski poslanik v Belgradu grof Forgach takoj izročil Srbiji ultimatum, ki bo izključil vsako nadaljnje zavlacavanje. V diplomatskih krogih so prepričani, da bo imel korak vevlasti v Belgradu le vspeh, če se Srbija brezpogojno podvrže stališču Avstro-Ogrske in v zadnji Forgachovi noti zahtevani odgovor poda jasno in točno. Ker ima Rusija napram nameravanemu koraku vevlasti v Belgradu pridržek, ki ne odgovarja stališču Avstro-Ogrske in vsled vznemirljivih vesti iz Belgrada je malo upanja, da bi trud Angleške in Francoske, vzdržati mir imel kaj vspeha. Vznemirljive vesti krožijo po Dunaju. Cesar je še pri včerajšnjem diplomatskem dineju zagotavljal francoskemu poslaniku svojo miroljubnost, vendar je bil izredno resen ter je v pogovorih izražal skrb radi bližnjih dogodkov.

Pariz, 22. marca. Vevlasti se še niso zedinile o skupnem koraku v Belgradu. Vodstvo je prevzela Angleška, katere zastopniki zdaj v Belgradu in na Dunaju pokušajo dobiti jasnost o ondotnih name-

nih. Govori se, da bi bila Srbija pripravljena podati ugodno izjavo, da opusti svojo bosansko politiko.

Peterburg, 22. marca. Evropski kabineti delajo živahno za mir. Tukaj se čedalje bolj širi mnenje, da hoče Avstrija izvesti vojno ter si tako zagotoviti prevlado na Balkanu. Bolgarija da je vedno bolj pripravljena, da se postavi na stran Srbije.

Belgrad, 22. marca. Tu vlada veliko veselje radi poročil, da se italijanska in ruska vlada ne nameravata pridružiti skupnemu koraku vevlasti v Belgradu radi srbskega razoroženja. Poslanci izjavljajo, da sta jim ministra Milovanović in Pasič zagotovila, da Rusija nikakor ne zapusti svojega stališča, ki ga je zavzela v zadnji notii Avstro-Ogrski. Tu upajo, da je pravzaprav za korakom Angleške in Francije Rusija in da se ob najmanjši nepredvidnosti Avstro-Ogrske razvije lahko svetovna vojska ter da Angleška, Francija, Rusija in Italija le računajo na tako nepredvidnost.

Belgrad, 22. marca. Srbija je odpustila prvi letnik rezervistov, zato pa sklicala drugi letnik. Srbija hoče čas do izbruha vojne porabiti za popolno izvežbanje vseh rezervistov in svoje oboroževanje popolniti.

Dunaj, 22. marca. Razpoloženje na današnji borzi je bilo deprimirano, ker je prišlo iz Belgrada poročilo, ki je sicer deloma miroljubno, sicer pa kaže da Srbija vztraja na svojem stališču, katerega Avstrija ne more odobriti. Avstrijske kreditne akcije so notirale 615.50, alpine 612.50, drž. želez. 670.50.

DEMENTI.

Belgrad, 22. marca. Ni res, da se je avstro-ogrsko poslanstvo preselilo v Zemun. (A družina poslanika grofa Forgacha? Op. ured.)

RUSIJA NOČE VOJSKE.

Peterburg, 22. marca. Tu se je pod carjevim predsedstvom vršil ministrski svet, ki se je izrekel, da je treba storiti vse, da se prepreči vojna. Izvolski je dejal, da bi se z vojsko lahko izpremenilo evropsko ravnotežje in da bi bile morda vevlasti prisiljene se vmešavati, finančni minister Kokovcev je rekel, da se je Rusija ravno sedaj pričela dvigati iz izgub prejšnjih let, vojska bi uničila ves dosednji trud, vojni minister pa je dejal, da se sedaj armada izpopolnjuje in da ni sposobna za vojsko. V istem smislu so se izjavili tudi drugi ministri.

TURŠKE PRIPRAVE.

Carigrad, 22. marca. Načelnik generalnega štaba Pertev-paša se je 20. t. m. podal na mejo. V Novipazar pošiljajo še vedno vojaštvo. Utrjujejo obmejne, strateško važne točke.

ZAKAJ SO ZAPRLI DR. MILADINOVIČA.

Dunaj, 22. marca. Dr. Miladinoviča, voditelja radikalnih Srbov na Hrvaškem so zaprli radi tega, ker je nabiral prostovoljce za Srbijo. Srbi, ki so drugače gledali na »veleizdajski proces« zelo zgovorni, o tej aretaciji molče, ker so dokazi podani v polni meri. Pričakovati je še več aretacij, zlasti če bi prišlo do vojske v Srbijo. Čuje se, da hrvaški Srbi pritiskajo zaupno na Belgrad, da naj bi odnehali, ker se boje v slučaju izoliranega konflikta s Srbijo velikega preganjanja.

NA MEJI USTRELJEN.

Dunaj, 22. marca. Srbi so na meji ustrelili avstrijskega orožnika Pavla Moserja.

ZOPET PROTINEMŠKE DEMONSTRACIJE V PRAGI.

Praga, 22. marca. Včerajšnji bumel nemških dijakov na Vavlovem trgu je bil vsled zaključka semestra slabše obiskan. Več sto Čehov je napadlo nemške dijake s palicami. Policija je prišla nemškim dijakom z golimi sabljami na pomoč. Demonstrantje so pričeli metati na polico kamenje. Policija je aretirala deset oseb. Opoldne je policija izpraznila Vavlov trg. Pri tem ji je pomagal naliv. Popoldne je bil mir. Po Veliki noči nemško dijaštvo hoče nadaljevati bumel.

STRAJK TELEGRAFISTOV NA FRAN-COSKEM.

Dunaj, 22. marca. Pariz je zvezan samo z Dunajem, Berlinom, Bazlom in Zurichom na zunaj, na znotraj pa le z Orleansom, Bordeauxem, Clermontom, Lyonom, S. Etienneom, Brestom in da Rochellom. Med Parizom in belgijsko mejo so štrajkujoči prerezali 47 žic. Preti tudi štrajk železničarjev. Vojaki pomagajo pismonošem. Štrajkujoči se nočejo udati. Vlada jih danes pozove vsakega posebič pismo, da se vrne v službo, če ne bo odpuščen. Sodi se, da vlada zmaga.

Pariz, 22. marca. Vlada je obljubila stavkujočim poštnim uslužbencem popoln pardon, zato je v kratkem pričakovati konec štrajka.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 22. marca.

Pšenica za april	14 06
Pšenica za oktober 1. 1909.	11 46
Rž za april 1. 1909.	10 60
Oves za april	9 —
Koruza za maj 1. 1909.	7 66
Efektiv zdržno.	

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
20	9. zveč.	734 9	5 4	sl. jug	oblačno	
21	7. zjut.	33 8	3 9	brezvetr.	megla	2 0
	2. pop	33 8	10 9	sl. svzh.	del. jasno	
Srednja predvčerašnja temp. 6 7°, norm. 4 4°.						
22	9. zveč.	34 6	6 1	sr. szah	del. jasno	
	7. zjut.	33 6	3 2	sl. jvzh.	megla	0 0
	2. pop.	32 2	6 0	sl. jug	dež	
Srednja včerašnja temp. 7 0°, norm. 4 6°.						

Ustna voda „Euodin.“

Specialiteta za kadilce.

3265 Glavna zaloga: (11)
Lekarna Ub. pl. Trnkozcy v Ljubljani.

Hišnica

omožena katere mož ima službo, se sprejme s 1. majem. Stanovanje prosto in nekaj plače. Vprašaj naj se na Erjavčevi cesti 14 visoki parter. 804 2—1

Zahvala.

Povodom prebridke, nenadomestne izgube moje nad vse dobre in blage soproge, oziroma matere in stare matere, gospe

Julijane Filip

izrekam tem potom za vse odkritosrčne dokaze globokega sočutja ter za tako številno časteče spremstvo drage rajnice k večnemu počitku vsem sorodnikom, prijateljem in udeležnikom presrečno zahvalo.

Iskreno in poln hvaležnosti pa izrekam posebej presrečno zahvalo slav. slov. pevskega društvu »Slavec« za tolažilno v srce segajoče petje in časteče spremstvo ter vsem ljubeznivim darovalcem krasnih vencev.

Vsem presrečna hvala! 807 1—1

V Ljubljani, 22. marca 1909.

Zalujoči soprog

Jakob Filip.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

806 1—1

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tem potom tužno vest, da je naša najboljša mati, oziroma soproga, tašča in stara mati, gospa

Marija Šink, roj. Trp'n

posestnica in trgovka v Stari Loki

v soboto dne 20. sušca. ob 7. uri zjutraj po dolgi boleznj previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Stara Loka 21. sušca 1909.

Zalujoči ostali.

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak človek v lekarni Trnkozcy zbrane rotevža, lepo tiskano deset zapovedi za zdravje tudi po pošti se brezplačno razpošiljajo. 3257 52—

POZOR!

50.000 PAROV ČEVLJEV!

4 pare čevljev za samo K 7.—

Vsled plačilnega zastanka nekaterih velikih tovarn sem bil poverjen prodajati večje zaloge čevljev globoko pod lastno ceno. Prodajam torej dva para moških in dva para ženskih čevljev na zadrgo iz rjavega ali črnega galoširanega usnja z močnimi podplati, zelo elegantna, najnovejša oblika. Velikost po oblikah. 762 3—1

Vsi štirji pari stanejo samo K 7.—

Pošilja se po povzetju. — Zamena dovoljena ali denar nazaj

P. LUST, Izvoz čevljev, Krakov 51.

Podobarji rezbarji mizarji

dobe takoj trajno delo pri Petru Rutarju

Osilnica pri Kočevju 800 4—1

— i skoro popolnoma nov —

Viktorija-voz

in 1 rabljen, vendar dobro ohranjen

voz-break

se prodasta.

Več pove oskrbništvu graščine

Hmeljnik p. Novomesto. 797 2—1

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,

Regent in drugih socialistnih

znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajliranje,

poniklanje ter popravila

solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Sedaj vsaka obleka iz blaga za K 4.— ceneje!

Obleka za gospode od K 12 stane sedaj K 8.—; obleka za dečke od K 10.— stane sedaj K 6.—; kostumi za otroke od K 7.— stane sedaj K 5.—; kostumi za prati za otroke od K 2.— stane sedaj K 1.—.

Kostumi za dame sedaj K 8.— ceneje!

Kostum za dame od K 16.— sedaj K 8.—; jopica za dame od K 8.— stane K 4.—!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

S Koroške.

k Volitve za deželni zbor se začne to sredo, in sicer v občini kuriji, ki voli štiri poslance. V dveh okrajih so i Slovenci postavili svoja kandidata. Položaj je tak, da celo »Freie Stimmen« pričakujejo v vseh štirih okrajih ožjo volitev. Dela se na vseh straneh te dni z velikansko silo. Da so se odločili nemški krščanski socialci glasovati za Grafenauerja, to je v očeh nacionalcev seveda velikanski greh, dočim oni love na vse pretege slovenske glasove. Slovenci pričakujejo lepih uspehov. Nacionalne trdnjave se hudo majejo in ta in ona se zna podreti že pri teh volitvah.

k Naše volitve. Kaj vam naj pišem? Sigurnega zelo malo. Popolnoma varen je seveda pliberški okraj za slovensko stvar. Drugi okraj je tudi, kar se tiče kmečke skupine zasiguran nam Slovencem, ker bo gotovo zmagal naš vrli Ellersdorfer, da si se je nasprotnikom po štirikratnem posvetovanju posrečilo (?) najti kandidata, Jakoba Röscha, po domače Wrieblniga, na Brankovcu, ki baže ne zna drugega, kakor »jagati« in zmerjati, torej bi bil vreden tovariša našega Wieserja. Ta stranka je namreč čisto nekaj novega; imenuje se zelena stranka; noče biti ne slovenska, ne kršč. - socialna, ne nemškonacionalna, ampak samo agrarna. Kljub temu pa priporoča svojega kandidata v nemškonacionalni in protestantovski »Allgem. Bauernzeitung«. Čudni ljudje to! Ti nočejo v svoji sredini niti učitelja, niti duhovnika, niti uradnika; a vendar so ravno nemškonacionalni učitelji spremljevalci tega zelenega kandidata J. Röscha na njegovih shodih. Zato bo pa tudi pri nas padel. Kar sta pisala o našem kandidatu v velikovškem okraju, o g. Florijanu Ellersdorferju, časopisa »Korošec« in »Gorenjec«, da bi ne bil na slovensko stran, se more reči, da je g. Ellersdorfer ravno radi napadov od nasprotne strani bolj za slovensko stvar, kakor marsikateri okoli teh dveh listov. Splošna skupina v Podjurski dolini je seveda takorekoč v »božjih rokah« radi Celovca. Ali kakor stoji stvari, se bo šlo le za nekaj glasov. Metnitz na kmetih nihče ne mara, ravnotako tudi delavci niso za njega. Kmečki volivci se bodo raje vzdržali volitve, ki mislijo nemškonacionalno, kakor pa da bi volili milijonarja in meščana Metnitza. Tako pravijo! Če bo le res? Socialnega demokrata še manj marajo. Mogoče je torej, da naš kandidat g. Fr. Grafenauer že v prvem naskoku porazi oba nasprotnika. To bi za nas Slovence seveda ugodno vplivalo tudi na kmečke skupine, ker bi nasprotnikom upadel pogum. Ako upoštevamo razmerje slovenskih in nemškutarskih glasov v okrajih Celovec in okolica in Borovlje pred šestimi leti in napredovanjem slovenske misli med tem časom in po drugi strani pomoči nemških krščanskih socialcev — t. j. v kmečki skupini — tudi tu imamo upanje na zmago. Istotako je razmerje v beljaškem okraju, kjer kandidira naš izborni govornik Vošpernik. — V Kanalski dolini imamo tudi jako ugodnega kandidata J. Škrbina, ki ima velik ugled in vpliv med tamošnjim prebivalstvom. To bi bil tako splošen pregled in upanje o naših slovenskih zmagah. Dela se bodisi na slovenski, kakor tudi na nemškutarski in nemški strani s krčevito silo. Vršiti se shod za shodom. Agitatorji so na delu na obeh straneh, da je le veselje. Nemci vedo, da se majajo njih pozicije. Slovenci pa tudi delamo neumorno. Kakor sodimo po shodih in navdušenju volivcev, utegnemo imeti v bodočem deželnem zboru primerno zastopstvo. Ako pa se še sedaj ne obistini naše nade, pa smemo za bodočnost zreti svoji sreči v oči, ker bo na vsak način prišlo tudi v tužnem Korotanu do volivne reforme. Naša deviza je: nemškemu nacionalizmu smrt!

k Kolodvor v Celovcu dobi električno razsvetljavo. Pogodba z električno centralo je že gotova. Napravili bodo na kolodvoru, v skladiščih in po tirih 40 obločnic in 400 žarnic. Dve obločnici dobi i trg pred kolodvorom.

k Železnico nameravajo zgraditi okrog Vrbskega jezera. Bilo bi to velikansko podjetje, ki naj bi še bolj vabilo tujce na to itak jako priljubljeno letovišče.

k Za lokalno železnico Velikovec-Sinča vas so že začeli akcijo na Dunaju. Sosedne občine so, kot znano, bolj za direktno zvezo s Celovcem.

k Dvotirna proga južne železnice Beljak-Spital. Ko se otvori Turska železnica, bodo vozili vlaki državne železnice na progi južne železnice Maribor-Franzenfeste med postajami Beljak-Spital-Milstetsko jezero. Začetkom so sodili, da bo vsaj nekaj let mogoče to izvesti na enotirni progi južne železnice, ki se je pa pre-

pričala, da to ne bo mogoče in sklenila, da zgradi drugi tir. Za progo Beljak-Gumern je načrt že napravljen in se vrši komisija še ta mesec. Drugi tir polože na 20 km dolgi progi Paternon-Bistrica že do otvoritve Turske železnice, na progi Spital-Milstetsko jezero pa l. 1910. Stroške proračunajo s tremi milijoni kron.

Ustanovni občni shod kmečke zveze za kostanjeviški okraj.

Velik korak v napredku so napravili kmetje kostanjeviškega okraja v nedeljo, dne 7. marca s tem, da so osnovali potrebno kmečko zvezo. Na shod sta prišla poročat državni poslanec g. dr. Janko Hočevar, deželni poslanec č. g. Jan. Hladnik, g. deželni poslanec Dular pa je bil za zadržan vsled bolezni. Udeležencev je bilo pa toliko, da v dvorani g. Ruparja niso mogli vsi dobiti prostora, zato so zahtevali, da naj se shod vrši na prostem. Ker se pa zaradi neprijetnega vremena ni moglo ugoditi njihovi želji, so mnogi morali ostati v stranskih prostorih. Shod je otvoril sklicatelj č. g. kaplan Fatur. Pozdravi najprej oba gg. poslance in izrazi svoje veselje nad tem, da so se kmetje shoda udeležili v tako obilnem številu. — Gosp. kaplan razloži v kratkem pomen kmečkih zvez. Kdor hoče dandanes napredovati, ta ne more delati sam, ampak se mora družiti v zveze. »Z združenimi močmi,« tako je rekel naš cesar, ko je nastopil vladno. Te njegove besede veljajo v polni meri tudi kmetu. Z združenimi močmi. Vsi za enega, eden za vse. S pomočjo zvez se šele lahko zve, kaj potrebuje ta gospodar, ta okraj, kaj drug. Vsak sam zase je slaboten, njegov glas se ne sliši mnogo. Če pa namesto enega povzdigne svoj glas kar stotine ljudi, potem se njih glas sliši daleč. S pomočjo zvez se pride tudi veliko lažje do poslancev in z njihovo pomočjo do državne zbornice. Na željo posameznika se navadno ne ozirajo mnogo, nasprotno pa morajo ugoditi zahtevam zveze.

Nato poroča državni poslanec g. dr. Janko Hočevar o delovanju državnega zbora in o sedanjem političnem položaju.

Ko se je državni zbor sešel, takrat se je bilo treba šele konstituirati. Ko bi bili lahko začeli delati, pa je prišla v pretresovanje nagodba z Ogrsko. Nagodbo se obnovi vsakih deset let. Seveda Ogrji pri tem vedno več zahtevajo, kakor jim pa gre. Pri zadnji nagodbi so nekaj malega popustili. Drugi uspeh nagodbe je ta, da so tudi Ogrji vpeljali vinsko postavo, da ne smejo pošiljati ponarejenih vin v Avstrijo, na kar se mora pri uvozu strogo paziti. S tem bodo naša vina precej pridobila na svoji ceni. Daljni uspeh nagodbe z Ogrsko pa se tiče živinoreje. Z Ogrskega so mnogokrat zanesli k nam živinsko kugo. V nagodbi pa so se določila le nekatera mesta, od koder se sme živina uvažati v Avstrijo. Tja pa pošlje naša vlada svoje živinozdravnike, da živino natančno pregledajo in preiščejo, če je zdrava ali ne. Mnogo hudega boja je povzročilo vprašanje o rekrutih. Zbornica jih je dovolila celo več, kakor pa prejšnja leta, zato pa je moral vojni minister v marsičem vstreti zborničnim zahtevam. Od sedaj odpadeti zadnji dve vojaški vaji pri oni, ki morajo preskrbeti družino. Tako je vsako leto 44.000 mož oproščenih vojaške vaje. Doseglo se je tudi, da kmečki fantje lahko pridejo starišem pomagat ob času najhujšega poljskega dela. Veliko pozornost je obrnila zbornica na to, da bi se izboljšala prometna sredstva. Zaklad za izboljšanje cest za ureditev rek se je zvišal od 2 na 4 milijone.

Notranje politične položaj ni posebno razveseljiv. Mislilo se je, da v zbornici, ki se bo sešla po splošni volivni pravici, ne bo toliko narodnostnega boja. A vidi se, da ga je še več. Vlado pa zlorablja ena stranka zoper drugo, ena narodnost zoper drugo. Ravno vsled teh bojev je sedaj zasedanje zaključeno. Kako bo po novi otvoritvi, se ne ve. Še manj pa je razveseljiv zunanje politični položaj. Cesar je bil prisiljen priklopiti Bosno, odkar so na Turškem uvedli ustavo; drugače bi bili Bošnjaki pod našo nadvlado, a svoje poslance bi morali pošiljati v Carigrad. Sedaj pa Avstrija tudi ne more kar meni nič tebi nič prepustiti del Bosne Srbiji, ker Avstrijo Bosna stane že 1600 milijonov.

Na gospoda državnega poslanca so stavili poslušavci več interpelacij. Najbolj zahtevajo železniško zvezo med Novim mestom in Brežicami. Gospod poslanec je odgovoril: »Projekt o železnici Novo mesto-Brežice že leži, kolikor vem, v železniškem ministrstvu. Toda ni nikakor misliti, da bi se pričelo z izvršitvijo te železnice prej, kakor bo dograjena belo-

kranjska železnica. Mi poslanci bomo gotovo z vso vmeno delati na to, da se ta vaša želja uresniči.« Interpelirali so ga tudi, kako bi se moglo pospešiti prodajo vina. Gospod poslanec: Deželni odbor je sklenil osnovati zadruge, ki naj bi pošiljale vino v nevinorodne kraje. Vino se bo prodalo, seveda ne kar čez noč. Pomagati hočemo na ta način, da se poviša dac na pivo. Nasvetuje, naj bi se ustanovila vinarstva zadruge za Dolenjsko v Krškem. Najbolj so pa ljudje zahtevali, naj se jim pomaga pri napravi kapnic, oziroma vodovodov. Po vodo morajo hoditi pol, tudi celo uro daleč. Koliko vzame to časa vsakemu gospodarju, lahko izračuni vsak sam. Nato dá predsednik besedo deželnemu poslanecu, g. županu Hladniku. »V Seno-vi povesti: »Zadnja kmečka vojska« se popisuje, kako se je ravno kmet okoli Krškega in Kostanjevice moral bojevati proti okratni gospodi. Kar se je godilo pred 350 leti, to se ponavlja tudi še dandanes, le, da se dandanes ne bojujemo z mečem, ampak z glavo in glasom, da zahtevamo kar nam gre po božjih in človeških postavah. Dandanes pošiljamo odposlance in s tem pride naš glas do višjih oblastnih.

Po naši deželi vlada res velika revščina, a zaradi tega ne smemo biti preveč žalostni, ker pri nas kljub veliki revščini ljudje ne umirajo od lakote, kakor po mestih, kjer prebivajo milijonarji. Naša dežela je majhna in kot taka nima velikih dohodkov. 40% odstotkov dobi od direktnih davkov, 40% od užitnin. Od pive ima pri vsakem vrčku en vinar. Dalje ima v zakupu državni dac. Donesek od osebne dohodnine. Vseh rednih dohodkov ima tri milijone 300.000. Potrebuje pa: za orožnike in javno varnost 92.000 K, za bolnišnice 600.000 K, za šole 1.500.000 K. Za ceste 315.000 K, podpore za vodovode 135 tisoč K. Stroški so vedno večji. Na stotine prošenj leži še nerešenih pri deželni odboru. Bilo bi pa krivično, če bi morali na rešitev predolgo čakati. Sklenilo se je torej, da se najame posojilo 10 milijonov kron. To je tudi pametno, zakaj bi pa tudi prihodnji rodovi ne plačevali, ker bo koristilo tudi njim. Dežela bo dobila posojilo tudi za manjše obresti, kakor kak posameznik. Če dežela kaj dela, potem jo podpira tudi država. Država da 50%, dežela 30%, udeležniki pa 20%. In ves ta denar bo pravzaprav koristil delavcem. Ti bodo delali, ali pa kot mali obrtniki prodajali delavcem vsega potrebnega. Denar bo ostal torej v deželi, v žepih revežev. Deželna zbornica dela na to, da se ustanovi deželna banka, ki bi posojevala in prejemala denar. Na Kranjskem je na zemljiščih vknjiženega dolga 200 milijon. kron. Samo l. 1907. so se obremenila zemljišča za 17 milijonov kron, zbrisalo se ga je pa le osem milijonov kron. Seveda mora biti kmet na slabšem, ker kmetija pri prav dobrem oskrbovanju nese komaj 3%, plačevati pa mora po 8%, če najame posojilo. Banka bo delala na to, da bodo manjše obresti. Prepisov ne bo treba delati pri notarju, ampak jih bo banka preskrbela sama. Banka bo tudi lažje posojala občinam pri napravi javnih poslopij, šol itd. Deželni odboru se je že naročilo, naj za to banko sestavi načrt pravil.

Deželni zbor misli osnovati tudi deželno zavarovalnico. Dozdaj deluje na Kranjskem 25 zavarovalnic in vsem dobro nese. Posestniki plačajo na premijah na leto 995.000 K, odškodnine pa dobe na leto samo 200.000 K. Agentje dobe tudi približno 200.000 K, ves drug dobiček v znesku 595.000 K pa gre iz dežele. Zakaj pa naj bi dežela ne spravila tega denarja v svoje blagajne. Najbrž se bo »Vzajemna zavarovalnica« spremenila v deželno zavarovalnico. Vsak domoljub pa je seveda dolžan, da se bo zavaroval pri deželni zavarovalnici. Vsaka zavarovalnica mora plačevati po 2% osrednjemu zavarovalnemu odboru, da ta potem razdeli med posamezna ognjega društva. To zneske na leto 1900 K. Dosedaj so zavarovalnice zaračunile ta znesek zavarovancem, od slej pa ga bodo morale plačevati zavarovalnice iz svojega. Plačevale pa ne bodo po dva ampak po tri odstotke. Če katera zavarovalnica ne bo tako postopala, bo morala plačati 200 K kazni. Tudi lovski zakon se bo spremenil. Dosedaj je bolj vstreljal lovec, kakor pa kmetom. Strup se bo smel nastavljeni le z dovoljenjem občinskega odbora. Škoda, napravljena po divjačini, bo cenil župan z dvema zapriseženima cenilcema. Občinski odbor ima popolno pravico razpolagati z lovom. Če bo občinski odbor sklenil, naj se da lov v najem, se bo dal, če bo pa občinski odbor zoper, bo pa imel vsakdo pravico loviti. Slovenska Ljudska Stranka se res lahko imenuje tudi kmečka stranka, ker toliko skrbi za kmečke koristi.

Živahno pritrdjevanje je spremljalo in sledilo izvajanjem govornikov. Ko je sklicatelj predlagal zaupnico poslancem S. L. S., so vsi navzoči izrekli poslancem popolno zadovoljstvo in zaupanje. H »Kmečki zvezi« je pristopilo precej 50 posestnikov. (Za predsednika so izvolili za kmete zaslužnega g. Kerina starejšega iz Sv. Križa. Njemu pomaga 10 odbornikov, ki so bili izvoljeni deloma iz sv. Križa, deloma pa iz sosednih občin.) Dan 7. marca se lahko imenuje rojstni dan kmečkega stanu na Dolenjskem.

Stajerske novice.

š Zveza prostovoljnih gasilnih društev za politični okraj Ljutomerski je dne 19. marca izročila svojemu zvezinemu načelniku Jožetu Rajhu za 15-letno službovanje častno diplomu. Pri izročitvi je bilo navzočih 13 načelnikov od posameznih gasilskih članic murskega polja, pa tudi štirje udje okrajnih zastopov. Odlikovane g. Jožef Rajh je načelnik prostovoljnega gasilnega društva za občino Cven, je načelnik zveze prostovoljnih gasilnih društev za politični okraj Ljutomerski, je občinski predstojnik občine Cven, in ud krajnega šolskega sveta evenskega, obenem pa je kmetovalec na Moti. V tem možu so si prebivalci našli močno delavno moč, ki deluje vsestransko. Naj ga tudi vpoštevajo zanj in naj tudi drugi g. v Ljutomeru vidijo v njem moč in vztrajnost in ob raznih mogočih volitvah mu naj zapajo, kakor mu zaupajo okoličani.

š Velik koncert priredila »Slovenska čitalnica« in »Slovensko trgovsko društvo« v Mariboru dne 4. aprila t. l. v prostorih »Narodnega doma«. Ker bode ta koncert eden največjih prireditev, pri kojem nastopi popolni salonski orkester ter nebrojno število pevcev, opozarjamo že sedaj slavno občinstvo na ta res zanimivi večer. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda ter Ljudski knjižnici v Mariboru. — V slučaju, da se prezre komu poslati vabilo, prosimo, da se blagovoli še pravočasno hrbiti do Slov. trg. društva v Mariboru.

š Notarski izpit je napravil notarski kandidat g. Luka Požun v Celju.

š Abstinentni krožek se snuje v Mariboru.

š Deželnozbornske volitve. Nemška kandidata za celjsko mestno skupino Moric Stalher in Hans Woschnagg imata 27. t. m. v Celju volivni shod.

š Uboj žene. V Oplotnici je zidar Vesensek v prepiru svojo ženo tako sunil, da se je zgrudila in kmalu nato umrla.

š Vrste S. K. S. Z. so se zopet pomnožile za dve društvi. Pristopile ste namreč: »Bralno društvo na Ljubnem v Savinjski dolini« in »Kmetijsko bralno društvo v Grizah«.

š Opozarjamo na obmejni kolek. Nobene pošne pošiljatve ne odpošljite, dokler niste prilepili koleka: Obmejnim bratom v pomoč!

š Razpisani sta dve mesti jetniških čuvajk pri deželni sodišču v Gradcu. Prošnje do 19. sušca, in eno mesto pri okrožnem sodišču v Mariboru. Prošnje do 3. malega travna. Dnevna plača 2 K 40 h kot začetnica, po dveh letih letna plača 800 kron, po 15letni službi 1200 kron s pravico do službene in starostne določe.

š Shodi Narodne Stranke dne 7. marca. Narodna Stranka z eno roko ponuja kompromis, z drugo pa že agitira za volitve. Kaj lepo se je to pokazalo na shodih »Narodne Stranke« zadnjo nedeljo in se nam zdi potrebno, da tudi prinesemo o tem kratka, a resnična poročila. Ruše. Shod v Rušah je bil zelo ubogo obiskan. Glede števila si razna poročila zelo nasprotujejo. Mi lahko rečemo le to, da je poročevalec Narodne Str. resnično število navzočih pomnožil s številko 2. Govoril je na tem shodu dr. Srnc iz Maribora, kateri je posebno obžaloval, da so si izvolili tako delavnega poslanca, kot je Pišek. Udrihal je posebno po »Kmečki zvezi«, kar mu pa ne zamerimo, saj vemo, da mu je trn v peti. Samo v govoru je bil malo prenagel. Je pač še novinec. Rekel je namreč, da s kompromisom nič ne bo in da naj vojiijo le kandidate, ki jih bo priporočala Narodna Stranka. Tako je v svoji neprevidezni izdal liberalne namene. Ko so ga pozneje njegovi tovariši malo v tej stvari »inštruirali«, mu je bilo že seveda žal, ter je v »Narodnem Dnevniku« pisal, da tega na shodu ni govoril. Toda stvar se ne dá prikriti. Nad g. dr. Srncem se pač maščuje pregovor: Naglica se poda kazni. Govoril je še tudi dr. Pivko, ki so ga pa skušnje privedle že do večje previdnosti v govoru. — Št. Janž pri Sp. Dravogradu. Na tem shodu je govoril urednik Spindler, ki je udrihal po stari navadi čez duhovnike. Novega ni nič po-

vedal. — Velenje. Gosp. Ježovnik pa so se z bali pristašev K. Z. Sami so v svojo gostilno sklicali zaupni shod, ker so se z bali, da ne bi tudi drugi ljudje kaj zvedeli o njih imenitnem poslovanju. — Dramlje. Tukaj je priredil shod poslanec Roblek, ki je govoril še precej mirno. Izgovarjal se je, da se ni dalo na Dunaju nič doseči, ker vlečejo razni ministri na nemško stran. Povedal je tudi, da je bil on zoper pogodbo s Srbijo. Druge nesreče ni bilo. — Blanca. Ta shod se pa je gotovo najboljšo obnesel. Udeležba impozantna (30), med katerimi je bilo celo 20 volivcev. Govoril je dr. Kodrman iz Celja, ki je posebno povdarjal velik atentat, ki so ga mislili »klerikalci« uprizoriti na škodo kmetov s socialnim zavarovanjem. Gosp. govornik je pozabil, da je tri dni prej izšla priloga »Nar. Dnevni.« in dva dni prej priloga »Nar. Listu«, kjer se je razlagala ta postava in kjer se je reklo, da bi bilo dobro, ko bi se to uresničilo. Najhuje je trpel ubogi dr. Benkovič, na katerega ima dr. Kodrman posebno piko. Z ozirom na to, da hoče Nar. Stranka imeti kompromis, je pozival navzoče, da naj dajo glasove le možem iz Nar. Str. Ni napačno. Sklep shoda je bil: starostno zavarovanje se ne sme sprejeti in na Balkanu ne sme biti vojne. — To so cvetke z nekaterih shodov.

š Vinski sejem. Novoustanovljena podružnica c. kr. kmetijske družbe štajerske za brežiško okolico priredi v sredo, dne 31. marca t. l. od 9. ure naprej v prostorih »Narodnega Doma« v Brežicah vinski sejem. Vinogradnikom iz okolice, osobito iz slavnoznanih bizelskih, pišečkih in sromeljskih gor, bode ta dan ponudena prilika, svoj izborni vinski pridelek po primerni ceni spraviti v denar. Ker je železniška zveza od vseh strani v Brežice ugodna, nadejati se je, da se tega vinskega sejma udeležijo veliko število kupcev posebno gostilničarjev, ki znajo ceniti zlahko kapljico, od blizu in daleč!

š Mesto stalne učiteljice je razpisano na trirazredni ljudski šoli v Svičini, pošta Gor. Sv. Kungota. Prošnje do konca tega meseca. — Na petrazredni ljudski šoli pri Sv. Benediktu v Slov. goricah je razpisano mesto stalne učiteljice. Prošnje do konca tega meseca.

š V konkurz je prišel trgovec Ferdinand Janšek v Mariboru.

š Umrl je v Celju c. kr. poštni oficijal g. Karol Tragau.

š Proces proti južni železnici. 24. julija t. l. se je zgodila na Pragerskem železniški nesreča, ker je nek stroj butnil v osebni vlak. Pri tej nesreči je bilo poškodovanih par vagonov in tudi več oseb ranjenih. Med potniki je bila takrat tudi gospa Hedvika Hobacher iz Maribora in je dobila precej poškodb ter je tožila Južno železnico za odškodnino. Ker se stranki nista spravili, je sodišče spoznalo Južno železnico krivim in jo obsodilo na 12.281 kron odškodnine in povrnitev sodnih stroškov.

Vsi, ki nimajo

pravega teka in trpe na neredni prebavi, zaprtosti, gorčici, pihanju, čezmernem tvorjenju kislin, glavobolu in težkočah v želodcu, dosežejo z uživanjem **Brady-jevih želodčnih kapljic** izvrstne uspehe. Dobiva se v lekarnah.

C. Brady, lekarnar,
Dunaj, I. Fleischmarkt 1/462
pošilja 6 steklenic za K 5.—, tri dvojne steklenice za K 4.50 franko.

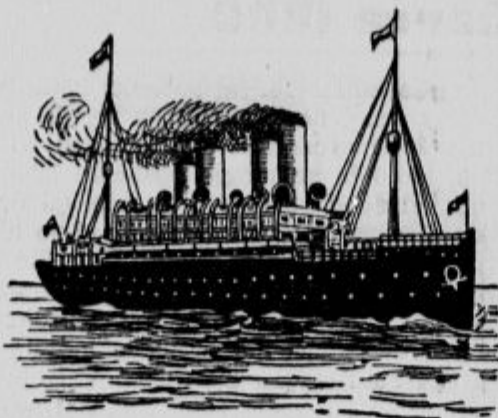
Ker se pogosto prodajajo ponarejanja, zahtevajte vedno le pristne **Brady-jeve želodčne kapljice**, ki imajo na zunanem ovitku in navodilu razen Marijine podobe s cerkvijo kot varstveno znamko tudi podpis

2745 6-3 *C. Brady*

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, od 600 do 1000 litrov **proda po nizki ceni. Dobe se tudi sode od 15 do 20 hektolitrov.**

FRAN CASCIO
Šelenburgove ulice št. 6.

Kdor hoče varno, mirno in hitro

v AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika 1639 30

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki velikani:

Kaiserin Auguste Victoria	nosi	25.000 ton
Amerika		24.000 "
President Lincoln		20.000 "
President Grant		20.000 "

Voznja **Ljubljana-Hamburg** traja z na novo uvedenimi direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave, okroglo samo 1 dneva ter ima potnik pravico **porabe** **brzovlakov** po celi črti od avstrijske meje (Eger) naprej.

Se nekaj vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 **odda** po primerni ceni **tvrdka M. Rosner in drug**, veležanjarna sadja, Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156-9

Prva slovenska modna : trgovina za gospode :
Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19
se najtopleje priporoča

2710

Na prodaj je vila z vrtom

v jako lepem kraju v Ljubljani, oddaljena od glavne poste 15 minut, pripravna za kakega vpokojenega gospoda. Cena jako nizka. Poizve se pri upravnistvu »Slovenca«. 306 (7)

Veliko zalogo absolutno zajamčenega pristnega vina, 1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo v Vipavi**. — Izborna kvaliteta: letošnje belo mašno vino od 30—40 K. Sortirano vino rizling, beli burgundec, silvanec in zelen od 40—55 K, črni »Karminec« po 55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 1.20 K, vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po 2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi**.

Modna trgovina za dame
modna trgovina za gospode
modni salon za damske klobuke

P. Magdič, Ljubljana

v hotelu pri »Maliču« nasproti glavne pošte.

Štev. 2665

788 3-1

Razpis.

Za preložitve deželne ceste Straža—Črnomelj med Črmošnjicami in Srednjovasjo na okroglo K 15.500.— proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do **10. aprila t. l.** ob 12 uri opoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatenene z nadpisom:

»Ponudba za prevzete cestne preložitve Črmošnjice—Srednja vas.« Ponudbi mora biti dodana izredna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani dne 13. marca 1909.

St. 3733

787 3-1

RAZPIS.

Za zgradbo:

1. Vodovoda v Zapogah, občina Smlednik s proračunjenimi stroški K 20.600
2. vodovoda za Črni vrh, nad Idrijo, okraj Logatec s proračunjenimi stroški K 18.000

potrebna dela in dobave se bodo oddale potom

javne ponudbene obravnave.

Pismene, za vsako posamezno vodno preskrbo posebne ponudbe, morajo obsegati vsa dotična dela, ter jih je z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna predložiti

do 10. aprila t. l. ob dvanajstih opoldne

podpisaneu deželnemu odboru

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono doposlati je zapečatenene z nadpisom:

»Ponudba za prevzete zgradbe«
1. vodovoda v Zapogah, občina Smlednik oziroma 2. vodovoda za Črni vrh, okraj Logatec.

Ponudbi mora biti dodana izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, ter izvršitev posameznih vodo preskrbujočih naprav oddati skupno jednemu ali pa posamezno raznim ponudnikom, oziroma če se mu vidi potrebno razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v običajnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 18. marca 1909.

Podružnice
Spljet, Celovec
- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2 %**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec
- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -